

NOVE
NOVICE

IZ RIBNIŠKO - KOČEVSKEGA KONCA

september 1991 cena 15 din

št. 9

poština plačana pri pošti 61310 Ribnica

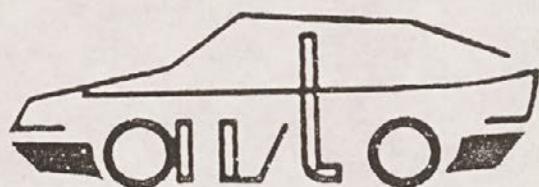
■ BEGUNCJI V KOČEVJU

■ SNEŽNIK NA TRDNIH TLEH?

■ RIBNIŠKI SEMENJ

■ VI, GOSPOD KRAMBERGER

■ Vaš intervju: prof. META PRELESNIK

bum d.o.o.

Šalka vas 4, 61330 KOČEVJE, tel.: (061) 851-967; fax.: (061) 855-052
Poslovalnica v Novem mestu, Kristanova 65, tel. in fax.: (068) 24-720

**SMO PODJETJE S TRADICIJO PRODAJE OSEBIH VOZIL OPEL,
ZASTAVA IN ŠKODA**

UGODNI NAKUPI IN POGOJI:

- ✘ kredit na 24 in 36 mesecev s 40% pologa
- ✘ obresti: 22,5% letne za kredit na dve leti
in 25% letne za kredit na tri leta
- ✘ obvezno kasko zavarovanje vozila za dobo odplačevanja kredita

PRIDITE IN SE O NAŠI PONUDBI PREPRIČAJTE SAMI.

Noli
□ □

**Trgovsko
podjetje
d.o.o.**

Šeškova 32, Ribnica
tel.: 863 - 367
fax: 51 - 006

- ✘ MOŠKE SRAJCE IZ VISKOZE
ŽENSKE BLUZE IZ VISKOZE
- ✘ TRENERKE
"PAJKICE" VSEH VELIKOSTI

POSEBNA PONUDBA

- ✘ ORIGINAL KAVBOJKE LEWIS,
CARRERA
- ✘ ŽENSKE JOPE
- ✘ OTROŠKI ČEVLJI

**PRI NAKUPU NAD
1.000,00 din možnost plačila
na dva čeka!!!**

V C K
VIDEO CENTER
KOČEVJE
Tatjana Špiletič, Seškova 13
Tel.: (061) 852 - 192

STRMA JE POT, CE HOČES DOSECI VRH!
Vrhunsko v videoteki v veleblagovnici NAMA:

- ✘ največje število originalnih kaset z odkupljenimi avtorskimi pravicami,
- ✘ kvalitetno snemanje z videokamero po naročilu,
- ✘ presnemavanje kaset,
- ✘ izposoja video playerjev,
- ✘ popusti za člane.

POZOR!

Ugoden nakup rabljenih posnetih videokaset.
Del.čas: vsak dan od 9h - 11h in 14h do 19h,
v soboto od 8h do 13h

Tone ŠPILETIČ
YU-61330 KOČEVJE, Šeškova 13
tel: 061/852 192

OPOZORITE NASE!

Objavite svoje reklamno sporočilo na tekočem
svetlobnem panoju na veleblagovnici
NAMA

Obrtniki, trgovci, gostinci, nova podjetja ...

POIŠČITE NAS!

Smo prijazni in vsakomur dostopni!

VENTIL

Ena slabših lastnosti človeka je kritizerstvo, toliko bolj, kolikor je le-to neosnovano in se porodi iz osebne zlobe in nesposobnosti. In časi so taki, da se kritizira vsepovprek, vsi vse najboljše vedo, vsak vidi le napake drugih, svojih nikoli. Grdo je za vse svoje nesreče in lastno nesposobnost kriviti druge. Res, težko je priznati samemu sebi svoje napake in omejenosti. So pa tudi ljudje, ki svoje resnice iz tega ali onega razloga ne upajo povedati nikomur, še najmanj pa tistemu, ki bi jo moral slišati. In tiščijo v sebi leta in leta svojo nesrečo, svoje nestrinjanje z danim... Za take, ki si s svojo resnico želijo priti na dan, pripravljamo v našem uredništvu novo rubriko-VENTIL. Odvisna bo samo in edino od vas.

Vse, kar vas teži, moti, kar si že dolgo želite izreči, pa vam nekako ne gre z jezika... Tašča snahi, sin materi, državljan oblasti, zet tastu, trgovka zoprnim strankam, zaskrbljena mamica učiteljici... Seveda bodo prispevki anonimni, brez imen. Tisti, ki mu bo prispevek namenjen, se bo že spoznal (lahko se jih bo celo več...), za ostale pa bodo prispevki dober poduk, kako ljudje lahko nehote grešimo tudi takrat, ko se tega niti najmanj ne zavedamo. Torej, nova rubrika naj bi bila neke vrste ventil, zato jo bomo tako tudi poimenovali.

Ker v uredništvu mislimo, da ima vsak od nas nekoga, ki bu mu rad kaj povedal, pa iz tega ali onega razloga tega ne stori, vas pozivamo, da nam pošljete vsa nepodpisana pisma, vse misli, ki vam ne dajo spati.

Naslov uredništva poznate, dodajte le-ZA VENTIL. Upam, da bo rubrika stekla in da bo nam vsem v poduk.

Vaša urednica

Vsebina:

- 16. RIBNIŠKI SEMENJ
- NOVE NOVIČKE: Bukovica, Zamostec, Kočevje - Ribnica - prometna varnost, Socialna stiska, Kočevje-kriza vlade?
- BEGUNCI
- FEVDI
- SNEŽNIK NA TRDNIH TLEH
- VAŠ INTERVJU: Meta Prelesnik, prof.
- IVAN KRAMBERGER
- ZA ZDRAVJE IN LEPOTO
- DOBRO JE VEDETI
- POSLOVNA STRAN
- PREDSTAVLJAMO VAM
- NAGRADNA KRIŽANKA

NASLOVNA

STRAN:

SIMBOLIKA

V DVEH

DEJANJIH

NOVE NOVICE

NOVE NOVICE izdaja Dravinja Z&Š, Slovenske Konjice, Titov trg 3. Na podlagi 6. točke prvega odstavka 38. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ, št. 43-544/83) je časopis oproščen temeljnega prometnega davka. Glavna in odgovorna urednica: Darja H. Debeljak. Novinar: Stane Hafnar. Lektorica: Milena Volavšek. Tisk: Marija Jurak, Zreče. Letna naročnina 360 din, polletna 180 din. Naslov uredništva: Kolodvorska 1, Ribnica, tel. 861-765 od 8.00 - 11.00, ostalo 861-704.

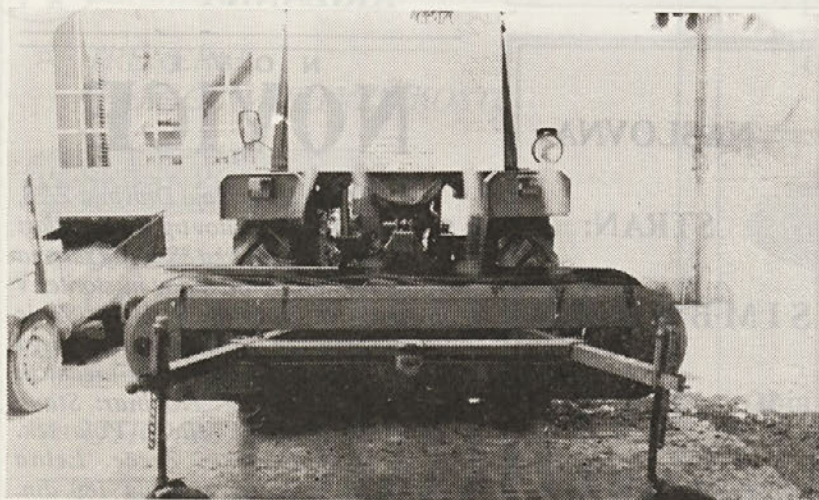
RIBNIŠKI SEMENJ

Turistično društvo Ribnica je kljub neobetavnim napovedim prvo nedeljo v septembru spravilo pod streho **RIBNIŠKI SEMENJ, že 16. po vrsti**. V letih, ko se bliža polnoletnosti, je tako trdno shodil, da ga nista mogla zaustaviti niti vojna niti gospodarska kriza. To trditev potrjuje nepričakovana velika množica ljudi, ki se je s pogledi pasla po živo pisanih stojnicah. Na žalost bi marsikatera bolj spadala na sejem plastike kot

suhe robe. A posel je posel in letos je nizka cena odtehtala kvaliteto. **NOVE NOVICE** so bile z objektivom prisotne na tej in na oni strani stojnic, da bi radoživost semenjskih trenutkov ne ostala le v minljivih spominih, ampak tudi na pričujočih fotografijah. Sprehodite se še enkrat skozi semenjski vrvež, ne boste se ne utrudili ne zapravili...

Parada se počasi pomika od uredništva **NOVIH NOVIC** proti Miklovi hiši. Tradicija, ki je ribničanom v slavo in ponos ...

Moderna tehnologija za čisto Slovenijo se prepleta z ročno spretnostjo. Pamet in rokodelstvo - simbol ribniške doline.

Lonci in grablje iz plastike v deželi, kjer je doma lončarstvo in suha roba.

"Kupite srečko, vsaka zadene". Tudi vi ste priča, da je tako.

Ansambel iz množice, Helena Blagne pa nad njo...

Oko objektivu se je ustavilo na ... ju
spoznate? Odgovore pošljite na ured-
ništvo NOVIH NOVIC.

BUKOVICA

KDO IMA NA VESTI LUKNJE V
CESTI?

O Bukovici, vasi ob vznožju Velike gore, ki leži le streljaj od Ribnice, pišemo v NOVIH NOVICAH prvič. Pred letom je cesta od konca vasi do Dan dobila asfaltno prevleko, kar ne bi bila niti več novica, če se problematika ob gradnji ne bi vlekla v današnje dni. Lastniki parcel ob cesti so namreč precej naivno dali soglasja za širjenje ceste na njihovo zemljo, na odškodnine pa so kljub zagotovitvi, da je denarja dovolj, čakali še kar precej časa. Še danes pa odkupljena zemlja zemljiško-knjižno ni prenesena v družbeno last, tako da je lastnikom še vedno osnova za odmero davka na posest. Lepa cesta premami marsikaterega šoferja, da po ravnem klancu iz Dan proti Bukovici premalo zavira, kar bi se zaradi neoznačenega ovinka v vasi lahko prav tragično končalo. Zahteve vaščanov po opozorilnih oznakah na ovinku očitno še niso prišle do pravih ušes, kakor tudi ne številne zahteve krajana **Pahulje Edvarda**, da bi cestarji zakrpali luknjo pod hišo, ki je ostala po popravilu krajevnega vodovoda. Po treh letih praznih obljub je žarek upanja pomenilo asfaltiranje jarkov, ki so jih napravili poštarji s polaganjem telefonskih kablov, vendar pošta ni bila pripravljena plačati krpanja ceste za **Hydrovodom**. Cestno podjetje je svoje ljudi in mehanizacijo po opravljenem delu umaknilo, ni pa težko izračunati, koliko bo stal družbo njihov ponoven prihod za krpanje 1/4 m2 ceste...Krajani Bukovice ne verjamejo več, da pri takih in podobnih primerih gre le za golo naključje, temveč predvsem za nepripravljenost, če že ne nesposobnost krajevnih in občinskih oblasti, da zaščitijo vaščane nasproti monopolom javnih podjetij. **K takim zaključkom so jih privedle slabe izkušnje z gradnjo požarnega bazena za gasilskim domom, ki je nujen zaradi neuporabnosti hidrantov v vasi, a zaradi zaviranja prenosa lastništva zemlje iz SLP v gasilsko last kar 18 let niso mogli začeti z**

gradnjo. Tedaj so prodali 80 m3 vaškega lesa in denar naložili v banko. Ta denar je danes povsem brez vrednosti, tako kot so neuporabne tudi pred 12 leti nakupljene betonske mreže, ki jih je razžrla rja. Geometri so šele lani prišli izmerit zemljo za zahtevni prenos. Iz tega najbrž ne bo nič, saj ima tudi gasilska zagnanost svoje meje.

ŽIMARICE

SLABA LETINA KROMPIRJA

V prvih septembrskih dneh kmetje in vrtničarji pospešeno pobirajo in ocenjujejo pridelek. V mislih primerjajo vrednost vložnega dela in materiala z dejanskim izkupičkom.

Pri pospravljanju krompirjeve letine smo zmotili **Alojza Lušina** iz Žimaric, ki je na osmih arih

pridelal borih sedem gajbic krompirja, kar je le eno več, kolikor jih je vložil v zemljo.

Krompir sorte igor se je na tem koncu popolnoma izrodil, tako da je pridelek drobnejši od semena, pa še to slabše kvalitete. Za primerjavo: lani je na istih površinah pridelal okrog 30 gajbic krompirja. **Alojz je potožil, da je vsaj 90% primanjkljaja mogoče pripisati divjadi, lovci pa mu priznajo le 60%.** Podobne težave ima večina pridelovalcev iz sodraškega okoliša.

Zato se kmetovalec upravičeno sprašuje, kakšen smisel ima sploh vse vloženo delo, gnojenje, solitrnanje, uničevanje hroščev ..., če je krompir mogoče dobiti na trgu že za bore 4,00 din. Kljub temu bo **Alojz Lušin** prihodnje leto še enkrat poskusil s krompirjem, tokrat s "primorcem", če ga bo le uspelo dobiti.

Da pa ima vsaka stvar dve plati, je razvidno tudi v tej prigodi. Namreč žena že prej omenjenega **Alojza** je podjetna ženska. Iz korenin plevela, ki je znan pod imenom "gabez", bo napravila zdravilno mast, ki je koristna za rane, opekline, otekline...

Tega plevela pa je bilo na taisti njivi na pretek. **Zaupala nam je recept:** korenine gabeza se ostrga, naribra ali zmelje in prekuha s svinjskim salom, da se raztopi, potem pa se zmes precedi skozi gazo in zlije v kozarce. **Gabez se pobira od septembra do aprila, tako kot hren.**

Pa še to: **Lušinova vnuka** stanujeta k sreči ravno v tistem koncu Žimaric, ki je več kot 4 km oddaljen od šole v **Sodražici**. Zato bodo družini letos prihranjeni vsaj stroški za prevoz v šolo, kar pa ne velja za njune sošolce, ki stanujejo le nekaj hiš niže v vasi, in niso prestopili začrtane meje 4 km. **O podobnih pripetijah šoferjev-vozačev bomo podrobneje pisali v naslednjih NOVIH NOVICAH.**

KOČEVJE -

VLADNA KRIZA?

V zadnjem času se v Kočevju dviguje precej prahu okrog dodeljevanja kadrovskih stanovanj, katerih pravilnik so baje nezakonito sprejeli na izvršnem svetu občine. Tak pravilnik naj bi menda zakonito sprejela občinska skupščina. Govori se o "tajnih" listah, diskriminatorsem odnosu do kadrov iz gospodarstva, najbolj glasni pa so očitki, da so med tistimi, ki naj bi dobili stanovanja, osebe, ki nimajo slovenskega državljanstva. Tako je predstavnik socialistov, Marko Rovan, zahteval poimenovanje komisije in razveljavitev doslej izpeljanih postopkov v zvezi z dodeljevanjem stanovanj. Če se njegove zahteve ne bodo upoštevale in tega ne bodo mogli sami urediti, se bodo obrnili na ustavno sodišče. Kot kažejo razmere v izvršnem svetu, bo verjetno prišlo do glasovanja o zaupnici predsedniku in tudi vsemu izvršnemu svetu v Kočevju.

KOČEVJE, RIBNICA

POMOČI OD NIKODER

V ribniški in kočevski občini se delovna mesta čedalje bolj krčijo, plače so vse tanjše, cene v trgovinah pa astronomske. Čedalje več je socilano ogroženih družin, o tem pa, kako se družine preživljajo, je, kot kaže, mar le njim samim. V socialnem žaklju je denarja tako malo, da o kakršnikoli pomoči s tega konca le malokdo še računa. Na socilanih službah si pomagajo tako, da za pomoč v materialu zaprosijo KARITAS. Doslej se je le-ta še vedno izkazal. Ker se odgovorni zavedajo, v kakšem položaju se znajde marsikdo, ki mu kar naenkrat zmanjka rednega dohodka, na katerega je bil vezan, so na Kočevskem v začetku poletja sprožili akcijo popisa vseh trenutno ogroženih družin. Ljudje so se po obisku socialnih služb nadejali kakršnekoli dejanske pomoči, pa so na žalost kaj hitro ugotovili, da z njo ne bo nič. Kot vedno - zataknilo se je pri denarju.

RIBNICA - KOČEVJE

VARNO V ŠOLO

Šolsko leto se je začelo, s tem pa tudi vrvež na cestah, ki vodijo proti šolam. Na ribniškem križišču, ki je eno najnevarnejših in najbolj prometnih v občini, so v prvih šolskih dneh za varnost vseh šolarjev, predvsem pa prvošolčkov, poskrbeli vestni prometniki s PM in s šole. Vsa pohvala vestnim policajem, ki so v prvih dneh poskušali prvošolčkom vcepiti v glavo nekaj najosnovnejših pravil o varnosti v prometu, predvsem o varnem prečkanju in samem obnašanju na cestah.

V Kočevju je promet v prvih šolskih dneh potekal pod budnimi očmi izkušenih voznikov Zveze šoferjev, ki so spoštovanje zbudili s svojimi paradnimi uniformami z belimi rokavicami. Marsikateri prvošolček se je tako že prvi dan na poti v šolo odločil, kaj bo postal, ko bo velik. Če je bilo na tak način prizanešeno otrokom, pa je imel manj sreče 21-letni ROBERT SOČAK iz Dolge vasi. 31.8.1991 ob 20.35 je z Zastavo 128 peljal po magistralni cesti od Ribnice proti Kočevju. Ko je pripeljal v naselje Nemška vas, je prehitel osebni avto. Po končanem prehitevanju je zapeljal nazaj na svoj vozni pas, kjer ga je začelo zanašati in je zapeljal na desno bankino. Vozilo je obrnilo na desni bok, nato pa na streho, kjer je po 59 m drsenja trčilo v levi vogal hleva, le meter oddaljenega od roba vozišča. Vozilo je ostalo na strehi v smeri vožnje, voznik pa je dobil hude poškodbe glave. Z vozilom prve pomoči je bil odpeljan na UKC, kjer se zdravniki borijo za njegovo življenje. Do nesreče je prišlo zaradi prehitre vožnje, glede na stanje ceste, na vozilu je škode za 60 tisoč din, na hlevu pa za 10 tisoč din.

Kočevski Rdeči križ

POLNE ROKE HUMANEGA DELA

Organizacije Rdečega križa se v mirnem času ukvarjajo z zdravstveno vzgojo in socialno dejavnostjo, krvodajalstvom ter prvo pomočjo in preventivo nesreč. Zadnje čase pa se tudi pri nas izpostavlja tista njegova vloga, zaradi katere je bil pred 132 leti sredi vojnih viher tudi ustanovljen: da pomaga žrtvam vojne in po svojih močeh prispeva k ohranjanju miru.

Vojna in krvodajalstvo

O delu kočevske organizacije Rdečega križa smo se pogovarjali s podpredsednico **Stanko Žagar**, ki v času županovanja dolgoletnega predsednika RK opravlja tudi to funkcijo, ter sekretarko **Jožico Klarič**. Povedali sta, da sta bili kot pripadnici enot prve medicinske pomoči razporejeni na dežurstva. Ekipa je vestno opravljala svoje poslanstvo, čeprav kakšne hujše intervencije niso bile potrebne. Na kočevsko organizacijo RK so se obračali tudi nekateri starši vojakov iz ribniške kasarne, ker telefonske številke ribniškega RK niso našli v telefonskem imeniku. Ko so se razmere umirile, so se na kočevskem Rdečem križu začeli pripravljati na podelitev priznanj večkratnim krvodajalcem v obdobju zadnjih dveh let za 25 in 30 krat darovano kri. Prireditelji bo 20.9.91 ob 20.00 uri v jedilnici Doma starejših občanov. Sponzoriral jo bo nasambel **ORION** ter številna kočevska podjetja in organizacije: **AVTO BUM, OPREMA, ELEKTRO KOČEVJE, SDK SKOČEVJE,**

KOMUNALA KOČEVJE, LJUBLJANSKA BANKA, HYDROVOD IN MELAMIN. Priznanja bo prejelo več kot 50 krvodajalcev.

Rdeči križ in begunci

Ker je vojna na Hrvaškem, s katero ima Kočevje najdaljšo mejo, pregnala z domov številne begunce, so nekateri našli varno zatočišče tudi na našem koncu. V začetku septembra se je tako na kočevskem RK oglasilo 6 družin z okrog 20 člani. Z obiskom na RK so si zagotovili status beguncev, na oddelku za notranje

zadeve pa so dobili izkaznice za svobodno gibanje. Zdravstveno so zavarovani kot občani, stroške zdravljenja pa jim bo pokrivala matična občina. Status begunca so dobili vsi, ki so prišli iz kriznih območij. Slovenija, in s tem Kočevje, jim torej nudi zaščito po ženevski konvenciji, **begunci pa so s strani RK dobili tudi takojšnjo pomoč.** Začasno so si na kočevski organizaciji RK pomagali kar z denarjem sponzorov za krvodajalsko prirediteljev, stroške z begunci pa bodo refundirali na republiškem RK v hrani ali denarju.

NA OBISKU PRI BEGUNCIH S HRVAŠKE

Pretresljivo podobo o stiskah beguncev smo v **NOVIH NOVICAH** dobili na obisku pri družini, ki je v Kočevje pribežala iz vasi Dragalič pri Medari v občini Nova Gradiška. Mati se je s štirimi otroki in sestrinim sinom v starosti od 5 do 11 let zatekla k staršem, ki v Kočevju živijo že 28 let. Da bi zaščitila otroke pred nasiljem, se je iz vasi najprej umaknila v bližnjo Gorico k prijazni starki, ki jo je imela pod streho en teden. Potem so se z najnujnejšim preselili k sorodnici, ki pa je že sama imela 5 otrok, zato jo je sestra, ki živi v Avstriji, pripeljala skupaj z njenim sinom k staršem v Kočevje. Mož je ostal s svojo materjo v vasi, kjer brani dom. Vas šteje 100 hiš in je skoraj povsem hrvaška, zato so se razen moških umaknili skoraj vsi njeni prebivalci. Prav v času

našega obiska je potekala v okolici Dragaliča močna agresija teroristov, zato je bila skrb za dom na materinem obrazu še toliko bolj opazna. Ker v takšnem začasnem domu v precej skromnih stanovanjskih razmerah prebiva kar 8 ljudi, jim pride prav pomoč Rdečega križa in pomoč v bonih za hrano (od podjetja, kjer je zaposlen oče begunke). V domači vasi pa medtem stoji delo na polju in pri živini. Po nekaj dni starih informacijah pa jima rodna hiša še stoji. To je za begunsko družino, pri kateri smo se oglasili, trenutno najbolj pomembno. Za zdaj bodo ostali v Kočevju, saj nimajo več kam. Ali se bodo še kdaj lahko normalno vrnili domov, pa je vprašanje, nad katerim se kljub tragični zgodbi ne bo vprašal nihče od tistih, ki bi jim to lahko oz. moral omogočiti.

SNEŽNIK NA TRDNEJŠIH TLEH?

Od odpiranja afer v snežniškem "fevdu", kakor je v času odpiranja Kočevske Reke dobilo popularen naziv tamkajšnje državno podjetje, si NOVE NOVICE niso uspele odtrgati svojega kosa pogače. Pojavile so se malo prepozno, pa tudi do pravih informacij se zaradi prešibkih zvez niso uspele prebiti. Vodilni in vodstveni delavci tega podjetja so se medtem upokojili ali odšli tako ali drugače, zato postaja Snežnikova preteklost stvar brskanja po arhivih in pisanja spominov. Zaraščenost tega podjetja s komunalnim in gospodarskim utripom Kočevske Reke ter njegova nejasna vloga med interesom države ter tržnimi priložnostmi pa sta temi, ki sta, tako za podjetje kot prebivalce tega konca, najbrž pomembnejši, kot prebiranje medijskih škandalov.

Šok, zmedenost, nezaupanje ...

Za celotno območje zaprte Kočevske Reke je odpiranje pomenilo nekakšen šok, sestop iz obdobja socialne varnosti in vsakovrstne zaščite v negotovost. Prebivalci so "osvobajanje" najbrž spremljali z nezaupanjem in mešanimi občutki, saj ga je spremljalo rušenje in demontaža sistema, ki je večini dajal boljši kos kruha kot v okolici. Tesno so bili povezani z gospodarstvom, ki je bilo še veliko bolj odvisno od države kot ostala podjetja na Kočevskem, tako da tudi krajevna uprava ni bila sposobna prevzeti nalog, ki jih opravlja večina drugih krajevnih skupnosti. Edina stalnica na tem področju zaenkrat ostaja interes države, pa še to drugačne in verjetno tudi za drugačne potrebe. Nobena skrivnost ni, da sta si področje interesno razdelila slovenska vojska in policija. Ob tem pa se vse bolj utrjuje tudi druga realnost: območje bo ostalo večinoma odprto in s tem pravi izziv za razvoj turizma, lovstva, kmetijstva...

Razmerje med javnim in tržnim

Podjetje Snežnik je v zadnjem obdobju pod

začasnim vodstvom bolj varovalo doseženo, kot pa razmišljalo o prihodnosti. O le tej pa sedaj intenzivneje razmišlja novo imenovani direktor javnega podjetja, LADISLAV LENASSI, ki kot bivši direktor kočevske Komunale ter izvršnega sveta ve, da se Snežnik na tem koncu Kočevske še ne more enakopravno kosati z drugimi, za sedaj še družbenimi podjetji. Oče in mati podjetja po njegovem mnenju še vedno mora biti država, saj je le s statusom javnega podjetja mogoče zadržati obseg osnovnih dejavnosti: gozdarstvo, lesno predelavo, lovstvo, kmetijstvo, gradbeništvo oz. komunalno ter gostinski center s trgovino. Ambicije novega direktorja niso vračanje Snežnika v stari "fevd", temveč prilagajanje realni situaciji v Kočevski Reki in z njo ter od nje živeti. Država, v kakršni koli obliki se že na tem področju pojavlja, bo morala natančno opredeliti obseg uslug in storitev, ki naj bi jih nudilo podjetje, in opredeljene obveznosti pokrivati. Krajevna skupnost oz. kočevska občina bo morala s podjetjem uskladiti svoje načrte in obveznosti, ostale kapacitete pa bo javno podjetje Snežnik pač moralo izkoristiti z lastno podjetnostjo, kot so to primorana druga družbena ali javna podjetja. Šele potem bo možna reorganizacija podjetja, tako v kadrovskem kot proizvodnem smislu. Skupne točke bo potrebno poiskati tudi z bivšim Snežnikom v Gotenici, ki je pod drugo upravo, vendar opravlja precej sorodnih dejavnosti. Skratka, "fevdalizem" izginja tudi iz tega konca Slovenije, če pa bodo s prihodom novega direktorja zato potrebni nekoliko bolj avtoritativni prijemi, to še ne pomeni, da se na tem področju rojevajo novi "vodje".

Iz trdnih tal

Evforijo, ki je spremljala odpiranje Kočevske Reke, so nedavna vojna v Sloveniji in razmere na Hrvaškem kaj kmalu postavili na realna tla. Dejstvo je, da področje Kočevske Reke ne bo kar naenkrat postalo turistični raj, naravni rezervat ali kakorkoli so si pač nekateri prihodnost tega področja predstavljali. Dejstvo je tudi, da je demokratizacija za vselej opravila s "fevdalizmom" takega ali drugačnega tipa. Mogoče je le pričakovati, da se bo področje Kočevske Reke slej ko prej znašlo na realnih tleh, ki sicer niso poraščena z rožicami, a so vsaj trdna. Ohranitev doseženega individualnega in kolektivnega standarda tukaj bivajočih ali zaposlenih bo najbrž težko doseči ob tem, da se tovrstni padci drugod merijo v desetinah odstotkov. Ob tem pa ostaja Kočevska Reka še vedno področje neizkoriščenih možnosti, ki jih bo mogoče Snežnik, če jih bo le znal izkoristiti prej in bolje, kot kdo, ki ne bo znal začeti iz tukajšnje realnosti, le izkoristil.

S.H.

prof. Meta Prelesnik

Bobu bob in popu pop

Prof. Mete Prelesnikove gotovo ni potrebno posebej predstavljati, tako Kočevcem kot Ribničanom. Iz generacije v generacijo se je o njej med dijaki prenašal glas o strogi, a človeški profesorici. Radi smo je imeli že v gimnaziji, z leti pa se je v marsikomu od nas izoblikoval do nje prav posebno spoštljiv odnos. In to je nekaj, kar si verjetno na tihem želi vsak pedagog, učitelj. Žal malokdo to tudi dejansko doseže. Prof. Meta Prelesnik pa je s svojim specifičnim dostojanstvom, etiko, načelnostjo in strokovno podkovanostjo to zagotovo dosegla. Pa ne samo v šoli - povsod, kamor zastavi svojo osebnost in vpliv.

hajal v Ljubljano, in tako sem dobila njegovo mesto. Na gimnaziji sem torej od leta 1973. V tem času sem poučevala slovenščino, občasno pa sem imela tudi krožke iz latinščine.

Latinščina danes zveni nekoliko arhaično, najbrž pa včasih ni bilo tako?

Latinščina in grščina sta moji prvi ljubezni, predvsem zaradi lepote književnosti. Če bi bila ponovno stara 19 let, bi se spet vpisala na ta študij. Še se spominjam pokojnega profesorja Antona Sovreta, Grošlja in tistih lepih dni na univerzi, vendar so nas že takrat opozarjali, da kruha s poznavanjem teh dveh jezikov ne bo, zato si je vsak med nami poiskal še dodatno izobrazbo. V vseh 32 letih poučevanja se najraje spominjam oddelka osmih naravoslovcev, ki so se pri meni učili latinščine, in med njimi Pavleta Češarka, ki se je tako navduševal za latinščino, da jo sedaj skupaj z grščino studira na klasični filologiji v Ljubljani. Zdaj imamo že drugo leto v 3. in 4. letniku družboslovja redno po dve uri latinščine tedensko.

Ste sami obiskovali tisto pravo meščansko, klasično gimnazijo?

Ne, pač pa realko, kjer je sedaj Srednja elektro šola v Ljubljani. Realka je trajal a 8 let in tam sem dobila osnove iz latinščine, na privatnih inštrukcijah pa iz grščine.

Kakšna je bila gimnazija takrat, ko ste začeli poučevati na njej v Kočevju?

Takrat je bila gimnazija taka, kot si jo pod tem nazivom predstavljamo: splošno izobraževalna šola in dobra podlaga za študij na univerzi ter dobra podlaga za marsikoga, ki je šel naravnost v službo. Večkrat sem slišala, da so se v bankah in drugih ustanovah pohvalili z gimnazijci, češ da so to ljudje, ki imajo splošno izobrazbo, ki so zelo prilagodljivi in se hitro vključujejo v katerikoli delovni proces. V glavnem pa je bila gimnazija vedno namenjena dijakom, ki so želeli naprej študirati.

Kočevje je bilo znano po tem, da se kadri po študiju niso vračali nazaj. Ali se je tudi v tem kazala vsaj posredno kvaliteta gimnazije?

Na to kažejo podatki, s katerimi trenutno ne razpolagam, po mojem občutku pa so se naši dijaki lahko uveljavljali kjerkoli v Sloveniji in žal tudi v inozemstvu. Lepo bi bilo, če bi bilo Kočevje tako razvito, da bi znalo te potencialne potegniti nazaj, jim dati možnost zaposlitve in možnost razvoja.

Slovenščino poučujete dijake iz celotnega ribniško-kočevskega področja, tako iz meščanskega kot podeželskega okolja z različno jezikovno kulturo. Kako te razlike sprejemate kot slavistka?

Jezikovna kultura je bila pri kočevskih in ribniških učencih vedno enako visoko razvita. Kaže, da je ribniška osnovna šola, predvsem pa slavisti, vložila veliko truda v to, da razlik nisem opazila. Vedno so obvladovali knjižni

Naše sogovornike na začetku ponavadi povprašamo, kakšna življenjska pot jih je privedla v ta konec Slovenije.

V Kočevje sem kot profesorica klasične filologije prišla leta 1959. V ta konec Slovenije me je pripeljalo dejstvo, da je moj mož, gozdarski inženir, dobil tukaj službo. Tako sem svojo srečo poskušala tudi jaz. Najprej na gimnaziji, kjer pa žal niso mogli zaposliti profesorja latinščine s polno zaposlitvijo. Svetovali so mi, naj se obrnem na občino, tam pa so mi ponudili delovno mesto učitelja slovenskega in nemškega jezika na OŠ. Tako sem 14 let ostala na osemletki in poučevala slovenski in nemški jezik, iz katerega sem naredila nekaj izpitov na univerzi. Kmalu sem spoznala, da se bom morala lotiti študija slovenščine, in sicer iz dveh razlogov: prvič, ker me je to zanimalo, in drugič, ker sem slutila, da bi me mogel na mojem delovnem mestu izpodriniti kdo, ki bo imel diplomu iz slovenskega jezika, bodisi na višji ali visoki šoli. Zato sem odšla študirat slovenščino in študij tudi uspešno dokončala. Ravno ta čas pa se je sprostito delovno mesto za slavista na gimnaziji. Prof. Robert Puhar je od-

jezik. Tisto, kar pridobi mestni otrok z mestno kulturo, se vedno da nadomestiti s pridnostjo in marljivostjo, ki je na podeželju ne manjka.

Poučevali ste tako na osnovni šoli, kot v gimnaziji in v usmerjenem izobraževanju. Do kakih spoznanj ste prišli na podlagi teh redkih izkušenj za učitelja?

Po mojem mnenju bi se morali ponovno ustanoviti nižja in višja gimnazija ter se združiti v enotno šolo. Vanjo bi se z enajstim letom vključili tisti otroci, ki se lažje in bolje učijo. To bi bila pripravljavnica za nadaljnji študij, ob njej pa bi tekla 8 ali 10-letka. Ko sem bila na osnovni šoli, sem opazila, kako nemogoče je učitelju uskladiti ogromno razliko, ki se pojavi v nadarjenosti s pojavom težjih predmetov, kot sta matematika in tuj jezik s slovnico. Z isto teorijo postajajo težave nepremostljive - od tod toliko reform in prizadevanj, da bi se naredilo nekakšno uravnilovko, enolončnico. To nikamor ne pripelje, ker ima življenje svoja pravila, od katerih ne odstopa. To sem spoznala potem, ko sem v usmerjenem izobraževanju po ukinitvi gimnazije poučevala tako družboslovce, naravoslovce, kovinarje, mizarje, tekstilce. Pri kovinarjih, pa tudi pri tekstilcih, se je zgodilo, da so bili v 1. letniku začuden: "Kako to, da sem pri slovenščini pisal spis odlično?" Odvrnila sem: "Zdaj si med sebi enakimi in si najboljši ti." Tista konkurenca zadnjih nekaj let na osemletki je odpadla in začela sem premišljevali, da se v osemletki dela velika krivica tako nadarjenim kot manj nadarjenim. Ob preveliki konkurenci nekateri niso prišli do boljše ocene kot 3, drugi pa so s premajhnim naporom prihajali do najvišjih ocen, ne da bi se že v osemletki naučili, kaj je trdo in vztrajno delo. To spoznanje sem si drznila povedati inšpektorjem na nekem sestanku, vendar se je v razpravi izkazalo, da kritiziram osnovnošolske učitelje, kar pa seveda ni bil moj namen.

Po eni strani ste naleteli na nerazumevanje v šoli kot stroki, po drugi pa ste ves čas službovanja v precepu med lastnim krščanskim svetovnim nazorom in pritiski, ki so učiteljem preprečevali izkazovanje takih nazorov. Kako ste uspeli vse to uskladiti?

Precej sem prilagodljiva in na življenje gledam s humorjem.

Nečesa pa sem se tudi zavedala: brž, ko sem sprejela to delovno mesto in bila plačana zanj, sem se zavedala meje svojih pravic in dolžnosti. Pogovorov na to temo sem se v šoli izogibala in vera je postala moja čisto osebna zadeva. Zadnje čase sem svobodnejša in čutim, da bi lahko kaj rekla, vendar nočem s tem obremenjevati dijakov. Nočem, vendar me osrečuje dejstvo, da lahko na vprašanja s področja vere svobodnejše odgovarjam.

Poizkusil bom biti konkretniji. Vas je učiteljevanje omejevalo pri izkazovanju verskih čustev tudi v zasebnem življenju, saj je znano, da se niste mogli javno udeleževati verskih obredov?

Zunanja plat nesvobode je bila v tem, da do dvajset let nisem hodila v cerkev v Kočevju. Šla pa sem v cerkev, če sem bila v kakšnem drugem kraju. To je bil kompromis, ki ga nisem z nikomer uradno sklepala, samo enkrat pa so mi baje na nekem sestanku očitali, da hodim v cerkev v Kočevju. Zadnjih deset let so se zadeve nekoliko sprostile in sem z možem hodila v cerkev v Banji Loki, pozneje pa kar v Kočevju, ne da bi mi kdo to posebej očital.

V zadnjem času ste se aktivneje vključili v občinsko politiko?

V prejšnjem sistemu me ukvarjanje s politiko ni niti najmanj veselilo, vendar sem iz občutka dolžnosti le delovala v raznih delegacijah samoupravnih skupnosti. Tam sem kmalu spoznala, kako deluje javno življenje oz. samoupravni sistem, ki je na videz demokratičen, v bistvu pa je človeka zablokiral. Da pa sem v zadnjem času postala aktivnejša v politiki, je razlog v demokratizaciji javnega življenja, in da sem v tej demokratizaciji našla tako politično stranko, ki mi svetovnonazorsko ustreza, to je krščanska demokracija. Spomnila sem se tudi na svojega očeta, ki je bil tudi tako usmerjen in je kot politični emigrant umrl v Chicagu. Sedaj, ko so drugi že pred menoj opravili levji delež prehoda v demokracijo in pri tem nosili tudi glave na prodaj, sem začutila, da bi tudi jaz, po svojih skromnih močeh, lahko že kaj prispevala. Vendar nisem kandidirala za družbenopolitični zbor, ker se mi je zdelo, da se premalo razumem na gospodarstvo, na reševanje težkih socialnih razmer... V zbor združenega dela kočevske skupščine sem se dala ravnateljici Vidoševičevi

pregovoriti predvsem zaradi tega, ker naj bi zastopala interese šolstva, na kar pa se malo bolje spoznam.

Del svojih vizij pa ste kot poslanka najbrž uresničili, saj se je v Kočevje zopet vrnila klasična gimnazija?

Termin klasična po mojem ni najbolj ustrezen, saj "klasičen" pomeni bolj tisto gimnazijo z grščino in latinščino. Boljši izraz za sedanjo gimnazijo je tradicionalna, vendar ta gimnazija, ki se sedaj uveljavlja, nikdar ne bo taka, kot smo je pred desetletjem zapustili. Je precej zmodernizirana, kar pa mora biti, odprta je za najrazličnejše sodobne tokove. V osnovi pa je zopet splošno izobraževanje šola z namenom, da gre večina njenih maturantov na univerze.

Kakšno je vaše stališče do zahtev dijakov, ki so spomladi zahtevali odpravo zaključnih izpitov?

Razumela sem jezo in ogorčenje dijakov, kajti samo, če veš, kaj so oz. smo z njimi počeli, koliko reform so prestali na lastni koži, jih lahko razumeš, da jih je razbesnelo dejstvo, da delajo zaključni izpit, ki jim ne bo prinesel na univerzi nobenih bonitet. Do kompromisa je prišlo, ker so jih najbrž razumeli tudi drugi. Tako kot so prišli dijaki na ulice, bi morali pred časom iti učitelji, če bi le imeli pogum upreti se temu noremu usmerjenemu izobraževanju.

Vaše angažiranje za vrnitev gimnazije so nekateri v Kočevju začeli povezovati z vašo ambicijo po ravnateljskem stolčku. Ali res kandidirate za ravnateljico Gimnazije Kočevje?

Takšne govornice popolnoma zanikam in z vsem srcem in razumom prepuščam to delovno mesto mlajši kolegici, ki jo cenim in jo zaradi njenih sposobnosti podpira tudi ostali učiteljski zbor. Glede tega sem torej med počitnicami mirno spala, resnično pa mi je do tega, da po eni strani ostane v Kočevju dobra poklicno-tehniška šola in na drugi strani splošno izobraževanje-gimnazija. Da se reče bobu bob in popu pop. Življenje ima zmeraj prav: nekateri naj ostanejo dobri mizarji, drugi pa dobri profesorji. Nobena šola ni več vredna in druga manj, zato je vsak prezir ali zaničevanje katerekoli šole odraz človekove nekulture.

Darja in Stane Hafnar

VI, GOSPOD KRAMBERGER

Ivan Kramberger, dobrotnik iz Negove in nesojeni predsednik Slovenije, se je v prvih septembrskih dneh mudil s svojim Buggattijem v Kočevju. Prišel je pogledat svoje kočevske volilce, pa tudi znance, ki jih ima kar precej. Vmes je, kot ponavadi, po 50 din prodajal plastične obeske za ključke, s pripombo, da je to prispevek za uboge otroke.

Knjige, ki jih je že za cel prednji pokrov avtomobila, so šle malo slabše v promet, a pomembno je, da s svojim neposrednim pristopom še vedno očara zbrano množico.

Ko se je s tukajšnjim gostincem dogovoril tudi za posel z opicami, smo mu za NOVE NOVICE zastavili nekaj vprašanj.

Ivan, kaj želite sporočiti tukajšnjim volilcem?

Verjetno bom drugič spet zmagal. 100% bom zmagal.

Kaj bo ljudem prinesel zakon o lastninjenju in denacionalizaciji?

S tem ne bo nič drugega kot to, da bodo bogati še bolj bogati in reveži še večji reveži. Bogati si bodo lahko kupili delnice, revež pa bo ostal revež. Predlagam, da bi bilo treba dati več na siromaka.

Pa ne kot v komunističnem sistemu, temveč v bolj pravičnem sistemu. Grofi so nekaj delili svoje graščine, dajali zemljo revežem. Ti klateži pa revežem ne dajo nič.

Kaj pravite, bo mir?

Nikoli. Če se bodo Slovenci

in Hrvati odcepili, bomo imeli druge konflikte.

Istro bodo hoteli Italijani, Štajersko Avstrijci in spet bomo imeli težave. S Hrvati in Srbi se ne bo nič rešilo, ker so oboji isti. Eni in drugi. Četniki mrzijo ustaše, ustaši pa četnike.

To so stare mrznje, isto kot v Libanonu. Nobena pogodba ne bo pomagala. Jaz sem tudi naredil pogodbo s svojo ženo, da se ne sme kurbat, drugi dan pa sem jo našel v postelji z drugim. Isto je s Srbi. Klal' se bodo naprej in ne bodo poslušali Evrope.

Kaj bo z nami?

Za slovenski narod se bližajo hudi časi. Vsi se gredo politiko, nobeden pa gospodarstva. Postavljamo cerkve, ne delamo pa za industrijo, kmetijstvo. S takšnimi cestami turizem ne bo zaživel. Nobenega gospodarja

nimamo. Kučan ni gospodar, on je politik in rojen komunist, ki bo kot komunist tudi umrl. Petrle tudi ni gospodarstvenik, moral bi iti za župnika, ali pa vsaj za škofa. Rabimo gospodarstvenika, ki bo zagovarjal kruh. V Ameriki je lahko vladar le tisti, ki kaj ima, tukaj pa je lahko vsak "petler" vladar. Bavčar in Janša imata vsak mesec 10.000 mark plače, nemški predsednik Kohl pa le 7.000 mark. In kdo je bolj bogat? Nemci ali mi? Ne ve se, kdo pije, kdo plača.

Kot predsednik bi našli boljšega gospodarja?

Gospodarstvenika bi iskal v industriji, ne pa v cerkvi. Inženirje in strokovnjake bi vzel iz industrije in jih postavil v vlado. Dosti jih je pri nas, ni jih potrebno uvažati. Tisti, ki bi jih pripeljali sem, bi gledali samo na svoje interese, ne pa na narod.

Drugič bom zmagal, ker bom šel preko stranke. In ne sam. Delal bom drugače, nastopal bom inteligentno, imel svojega šoferja, privatno policijo, trikrat dnevno se bom preoblačil, si ostrigel lase in se lepo smejal. Narod je butast in hoče lepega predsednika. Pri Kučanu babe niso gledale njegove pameti in sposobnosti, ampak nasmeh. Toda predsednik mora biti trd, da zna udariti po mizi.

Kaj počnete privatno?

Prodajam knjige, kar je bolj volilna propaganda. Nekaj namenim za revne, v Radgono sem nakazal 10.000 mark, nekaj dam v svoj žep. Vsak dan sem na cesti, žene ne poznam več in mi pravi: "Vi, gospod Kramberger..."

MESARIJA NOSE IVAN

Letos januarja je Ivan Nose v prizidku hiše v Šalki vasi 135 odprl mesarijo. Mesnica odkupuje od kmetov domače govedo, od domačih proizvajalcev pa nabavlja tudi klobase, hrenovke in suhomesnate izdelke. Od četrtega dalje je strankam na voljo sveža domača teletina, na željo pa pripravi različne in gotovo maso za čevapčiče. Vakumsko zapakira meso za skrinjo, da je zamrznjeno obstojno čim daljši čas. Mesarija v Šalki vasi je odprta od 8. - 12. in od 15. - 19. ure, ob sobotah od 8. - 13. ure in ob nedeljah od 8. - 12. ure.

TRGOVINA "LEVSTEK"

Trgovine v Slovenski vasi ni bilo vse do lanskega junija, ko sta se zakonca Levstek odločila, da v novem hišnem prizidku odpreta trgovino z mešanim blagom. Pred trgovino je velik parkirni prostor, tako da je omogočen pristop tudi motoriziranim strankam. Po ugodnih cenah je mogoče nabaviti mlečne izdelke, več vrst kruha, ob četrkih sveže meso, deloma pa tudi tekstilne izdelke. Trgovina je odprta NON STOP, ob nedeljah in praznikih pa od 8.00 do 11.00 ure. Za vas je trgovina velika pridobitev, saj vaščanom po osnovne potrebščine ni več treba hoditi v oddaljene kraje

KOVIK, d.o.o.

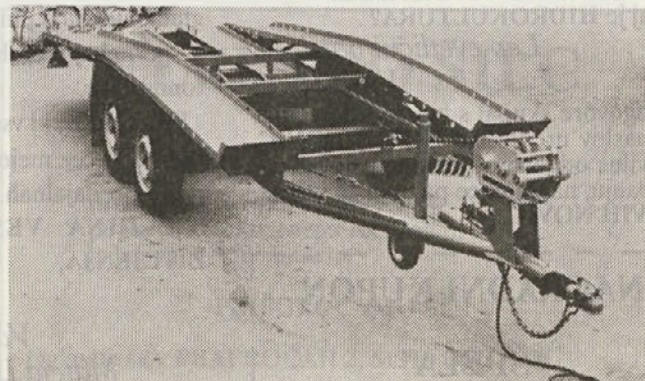
KOVIK, d.o.o., je zasebno podjetje, ki je obdržalo proizvodni program nekdanje enote Zidarja, pa tudi večino v tej enoti zaposlenih delavcev. Podjetje je z ustanovnimi deleži ustanovilo 9 delavcev, v treh mesecih delovanja v najetih prostorih in z najeto opremo pa so proizvodni program uspeli tudi razširiti. Trenutno imajo največji sklenjeni posel s KOMPASOM za izdelavo t.i. avtovlakov za prevoz osebnih avtomobilov (na sliki zgoraj). Veliko pa je tudi povpraševanje o prikolicah za prevoz enega avtomobila (slika spodaj).

Izdelava lahkih transportnih sredstev

- * (tovorne prikolice nosilnosti od 300 do 650 kg)
- * (prikolice za prevoz čolnov od enoosnih do troosnih)
- * prikolice za prevoz gradbene mehanizacije
- * prikolice za cestno signalizacijo
- * prikolice za prevoz bivalnih kontejnerjev (dolžine 3 ali 6 m)
- * prikolice za prevoz kanujev

- * prikolice za specialne namene (odvoz odpadnih surovin)
- * nadgradnje na kamionih in ustrezne prikolice za prevoz osebnih avtomobilov (8 kom ali kombijev, traktorjev in poltovornih vozil)
- * izdelava poljskih kuhinj
- * stavbno ključavničarstvo (ograja, vrata, nadstrešniki, kovinske konstrukcije itd.)
- * konstrukcija specialnih prikolic in ključ. izdelkov po želji kupca
- * oprema za marine (vozički, stojala) za vse tipe plovil, ki se nahajajo v naših marinah)
- * ostale ključavničarske izdelke po želji kupca

Večina proizvodnje je namenjena znanim kupcem in se prilagajajo njihovim posebnim zahtevam. Povpraševanje po njihovih izdelkih je še vedno zadostno na celotnem jugoslovanskem tržišču, preko TEHNOIMPEX-a pa raziskujejo možnost prodaje na zahodnem trgu. Prednost pred konkurenco je v majhnosti podjetja (30 zaposlenih), ki omogoča nižje cene maloserijskih izdelkov, razvojne možnosti pa v KOVIKU ovira še vedno nejasna usoda objektov in opreme Zidarja v stečaju.

Špelin cvetlični kotiček

O cvetju bo v tej rubriki pisala **ERIKA RADOŠAVLJEVIČ**, ki se s svetjem ukvarja ljubiteljsko in profesionalno. Danes bomo nadaljevali s **flamingovci**. Najbolj znane so tri vrste:

VELIKI FLAMINGO ali **ANTHURIUM ANDREANUM**

Najlažje ga vzgajamo iz semena pri 24 stopinjah C. Ima izmed vseh najdaljše puščičasto oblikovane liste in dolge pecljate cvetove. Potrebuje veliko toplote (**18-24 stopinj C**) in vlage, ne pa direktnega sonca, zato ga rosimo.

KRISTALNI FLAMINGO ali **ANTHURIUM CRYSTALLIUM**

Vzgajamo ga iz semen, vendar se z delitvijo najlepše, najlažje, pa tudi najceneje razmnožuje. Cvetovi so drobni, repati in nevpadljivi. Veliko bolj je okrasno zelenje s svojo srčasto obliko in izrazito vzorčastimi listi. Rastlini lahko pomagamo, da bo lepše uspevala - podprimo jo. Za lepo rast potrebuje kristalni flamingo temperaturo od **18-20 stopinj C**. Redno ga gnojimo in vlažimo. Listov ne čistimo s kemičnimi čistili.

MALI FLAMINGO ali **ANTURIUM SCHERZERIANUM**

Ta rastlina je od vseh flamingov najbolj razširjena in najbolj priljubljena. Listi so dolgi, zeleni, cvetovi pa so v več barvah, imajo pa čudovito, svetleče srčasto obliko. Najbolj uspeva pri temperaturi **16 - 21 stopinj C**, najbolje pa je, da ima svoj stalni prostor v zmerni senci. Potrebuje vlago, redno gnojenje in rosenje. Najlažje ga razmnožujemo z delitvijo. Je ena redkih rastlin, ki jo lahko sadimo v **HIDROKULTURO**. Za dobro uspevanje potrebujejo vsi flamingovci redno zalivanje, vodo pa, ki se nabere v podstavku, je treba redno odlivati.

NAGRADNO VPRAŠANJE:
Kaj je **HIDROKULTURA**?

Lep cvetlični pozdrav!
Vaša Špela

Odgovore skupaj s kuponom pošljite na naslov uredništva **NOVIH NOVIC**. Pravilne odgovore bomo upoštevali pri žrebanju, nagrajence pa objavili v 10 št. **NOVIH NOVIC**.

NAGRADNI KUPON

"ŠPELA"

Kozmetični kotiček

V tej rubriki bo o problemih kože in načinu, kako jih odpraviti, pisala **MATEJA LUŠIN-ZOBEČ**, strokovno usposobljena kozmetičarka, zaposlena v salonu "ANGELIKA".

Ko smo ugotovili tip kože in se naučili pravilne nege, nas pot slej ko prej zanese v prodajalno kozmetike. A smo v zadregi: kakšno kremo, mleko kupiti? Mogoče g biste imeli srečo in vas bo o vsem podučila prodajalka za pultom. Da pa boste bolj gotovi vase, vam bo pomagal kozmetični kotiček. Gotovo ste opazili vrsto proizvodov, ki vsebujejo **LIPOSOME**. Mogoče ste se zadovoljili z obljubo večne mladosti in že je bil lonček čudežne vsebine na polički vaše kopalnice. Mogoče pa ste se le vprašali, kaj so liposomi in kako učinkujejo. Odgovor je tukaj.

Epidermis (povrhnjica) je pravzaprav meja med telesom in okolico. Kožo varuje pred mehničnimi, fizikalnimi in kemičnimi vplivi. Ena od njenih glavnih vlog pa je oblikovanje roževinaste plasti, to je tiste varovalne plasti, ki ima kot prepustna bariera odločilno vlogo v boju proti izgubi vode. Dosedanja spoznanja pričajo o tem, da vodijo liposomi v neke vrste ekspresno regeneracijo poškodovane prepustne bariere. Tako liposomi pomagajo pri uravnavanju naravnega ravnovesja vlažnosti. To pomeni, da reducirajo izgubo vode, da ostane koža elastična in lepo napeta. Laboratorijske raziskave studia **LOREAL** so pokazale naslednje rezultate uporabe liposomov:

- koža se obnavlja,
- po nekaj dneh uporabe postane koža gladka in gube plitveje,
- po nekaj tednih uporabe se izboljša tonus kože.

Proizvodov, ki vsebujejo liposome, ne dobite le čez mejo, saj jih imajo tudi v naših prodajalnah.

MAJHNA VESELJA SO SOL ŽIVLJENJA.

Lep pozdrav!
Vaša kozmetičarka,
Mateja L. Zobeč, dipl.oec.

Martina pestra kuhinja

V tem kotičku nas bo v kuharske skrivnostne vode popeljala izkušena mojstrica te obrti, **MARTA LOVŠIN**. Za danes nam je pripravila **NADEVANE PAPRIKE**. Ker je sezona paprik že v polnem zamahu, je ta recept še toliko bolj aktualen za vse nas, ki rade skuhamo za dan ali dva vnaprej. Globoko zamrznjene nadevane paprike pa so dobrodošla jed še v zimskih dneh na marsikateri mizi.

NADEVANE PAPRIKE

Za štiri srednje velike paprike potrebujemo:

- * 25 dkg sveže mastne svinjine
- * 4 dkg maščobe
- * 4 dkg čebule
- * 6 dkg riža
- * 2,5 dcl vode, sol, poper
- * 1 strok česna, sesekljan peteršilj

PRIPRAVA:

Opranim paprikam odrežemo del pri peclju, da jih odpremo. Odstranimo peščevje in papriko nadevamo.

NADEV:

Meso drobno zmeljemo. Na maščobi prepražimo seseklano čebulo, ji pridamo opran riž in 1 dcl vode. Pokrijemo in dušimo tako dolgo, da se riž napne. Nato ga stresemo k mletemu mesu. Solimo, pridamo začimbe in vse dobro zmešamo. S tem nadevom napolnimo paprike. Položimo jih v kozico in jim prilijemo 1,5 dcl vode. Pokrijemo in dušimo. K napol mehkim paprikam zlijemo paradižnikovo omako in jih počasi kuhamo 3/4 ure.

PARADIŽNIKOVA OMAKA:

5 dkg olja segrejemo, zarumenimo 1 dkg sladkorja, dodamo 2 dkg moke. Vse skupaj malo pražimo, pridamo 20 dkg paradižnikove mezge, lovorjev list, zalijemo z vodo in solimo. Omako prevremo. Po okusu dodamo še vino in zalijemo k paprikam.

DOBER TEK VAM ŽELI

Vaša Marta

NASLOV: NOVE NOVICE, KOLODVORSKA 1, 61310 RIBNICA, TEL.: 861-765 OD 8.00 - 11.00, OSTALO 861 - 704
TA DEL ČASOPISA JE NAMENJEN VSEM PROIZVAJALCEM, TRGOVINAM, STORITVENIM DEJAVNOSTIM IN DRUGIM, KI ŽELIJO
REDNO ALI OBČASNO SEZNANJATI SVOJE POTROŠNIKE IN ODJEMALCE S SVOJO PONUDBO. NAROČILA ZA POSLOVNE
OGLASE SPREJEMAMO VSAK TOREK IN ČETRTEK OD 12. - 17. URE IN VSAKO SOBOTO OD 9.-13. URE.
OBJAVO POSLOVNIH OGLASOV ZARAČUNAMO PO VELJAVNEM CENIKU.

MESARSTVO

BRADAČ

TZO 71, KOČEVJE
tel. 858 - 100

NUDIMO VAM:

- vse vrste svežega mesa
- pestro izbiro delikates

POSEBNA PONUDBA ZA KONEC TEDNA:

- domača teletina
- jagnetina
- odojek

LAZAR IVICA, MESTNI LOG V/6, KOČEVJE

V prijetni trgovinici z živili in pestro izbiro gospodinjskih potrebščin boste po ugodnih cenah prijazno postreženi ob vsakem času.

ZELO UGODNA PONUDBA:

- kanuji, kajaki in oprema znamke „PRIJON“
- moški in ženski CITY BIKE (na obroke)
- popolna teniška oprema s servisiranjem
- športne torbe, nahrbtniki znamke „PORENTA“

odprto od 9. do 13. in 16.-19,30. ure, sob. od 9.-13. ure

KOČEVJE - Ljubljanska 9a, telefon: 061/851-983

**HRANILNO
KREDITNA
SLUŽBA
RIBNICA**

HKS Ribnica obvešča svoje varčevalce in ostale občane o novih obrestnih merah, ki veljajo od 1.9.1991 dalje:

- hranilne vloge na vpogled 82%
- vezava nad 1 mesec 218%
- vezava nad 3 mesece 219%
- vezava nad 6 mesecev 221%
- vezava nad 1 leto 223%

Poleg ugodnih obrestnih mer nudimo še naslednje storitve:

- izplačevanje pokojnin
- vodimo žiro račune
- opravljamo plačilni promet (plačevanje položnic)

Obrnite se na nas, vaš denar bo dobro in varno naložen!

Vse informacije pa dobite na naslovu
Šeškova 15, Ribnica (KZ Ribnica) in po
telefonu 862 - 131!

TRGOVINA „BREG“

MARŠENIČ, BREG 61, STARA CERKEV

NUDIMO VAM:

- mlečne izdelke
- dobropoljski in kočevski kruh
- sveže sadje
- domače delikatese (klobase, salame ...)

VSE ZA GOSPODINJSTVO!

**NOVO!!!
DISKONTNA PRODAJA PIJAČ S
POPUSTOM!**

ELEKTRO ŠILC

- elektroinstalacije
- priklopi elektromotorjev
- popravilo električnega ročnega orodja
- izdelava elektroamaric

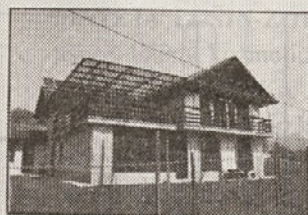
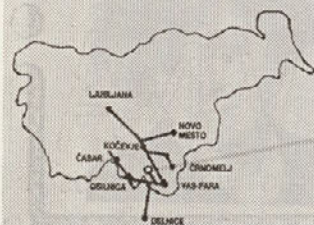
PRIPOROČAMO SE!

Oglasite se v PRAPROČAH 2, 61316 ORTNEK

tel.: 061/861-498

Studio za zdravje in lepoto

STUDIO ZA ZDRAVJE IN LEPOTO
HRIB PRI FARI

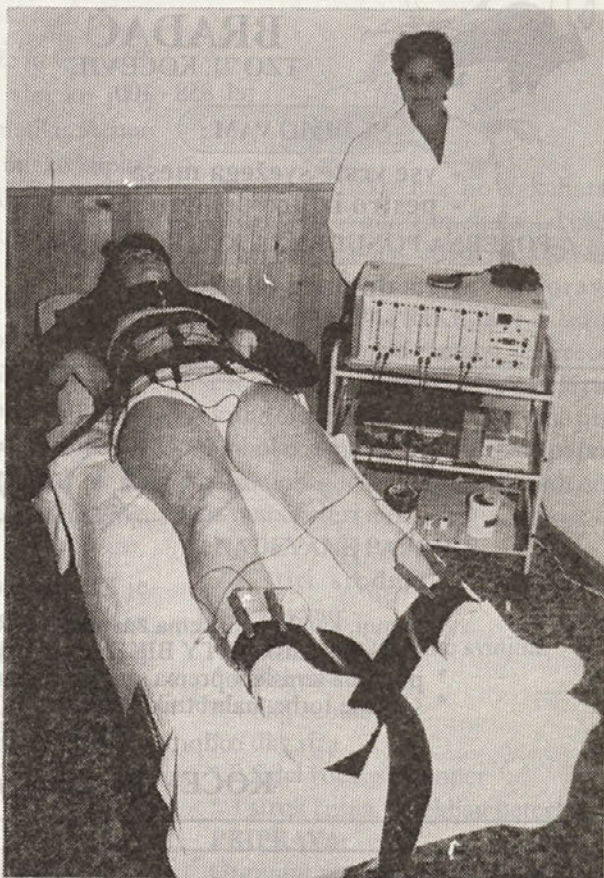
Vse bogatejšo turistično ponudbo Kolpske doline je aprila letos dopolnila še dejavnost, ki je širši javnosti morda znana, a zato nič manj pomembna. Poleg oddiha postaja skrb za zdravje in lepoto pomemben dejavnik dobrega počutja, osebne samozavesti in ne nazadnje poslovne uspešnosti. Studio za zdravje in lepoto, ki ga na Hribu pri Fari strokovno vodi dr. Nikolič Stanko, specialist splošne medicine in akupunkture, opravlja naslednje medicinske storitve:

- * preventivni pregled
- * nego telesa (bazen, ročne, vodne in elektromasaže, savno, solarium, cosmomed, iontophorese, celeton, diadinator)
- * tradicionalno kitajsko medicino (laseropunkturo,

elektroakupunkturo, akupresuro, mok-sibustijo)

* zeliščarstvo (fitoterapijo)

Z metodo tradicionalne kitajske medicine ter z najmodernejšimi aparati in napravami opravljajo: Hujšanje, odpravo celulita, limfno drenažo, krepitev mišic, razne masaže, fizioterapijo, rekreacijo in relaksacijo, zdravilno bolezenska stanja: glavobole, nervozo, alergijo, nespečnost, revmatske bolezni itd. Studio je odprt vsak dan, razen sobote in nedelje od 17.

do 19. ure, po potrebi pa tudi izven delovnega časa. Stranke se lahko naročijo po tel.: 802-175. Na fotografiji: aparat cosmomed 4 za hujšanje, odpravo celulitisa, razgibavanje mišic, odpravo bolečin itd.

Butik "MISTERY SHOP"

Na TZO 47 je v bivših prostorih KS Kočevje dobilo prostor eno najlepših trgovinic, v kateri lastnica Tanja Segar pomaga strankam, da se lažje odločijo, kaj bi podarile svojim najbližjim. Stranke lahko izbirajo med uvoženimi parfumi, pijačami, izdelki domače obrti, unikatno keramiko, poslikanim kristalom... Najmlajše je mogoče razveseliti z igračami domače izdelave ali duhovito izdelanimi šolskimi potrebščinami. V "MISTERY SHOP-u" boste ob vsakem obisku našli kaj novega, kupljene izdelke pa vam okusno aranžirajo. V prijazni trgovinici vas pričakujejo vsak dan od 9. do 13. in od 16. do 19. ure, ob sobotah pa od 9. do 13. ure.

Frizerski, kozmetični in prodajalni salon "Angelika"

Ponudba salona v Sodražici se neprestano izpopolnjuje in posodablja. Tokrat so svoj asortiman obogatili s svetovno znanimi preparati za trajno kodranje in nego las firme "ELGON" iz Milana, ki je ena vodilnih proizvajalcev frizerskih preparatov na svetu. Vodilo

frizerskega salona "Angelika" so zdravi, nepoškodovani in lepi lasje. V ta namen uporablja preparate, ki so ekološko neškodljivi.

- **New System** - preparat za trajno na bazi silikonov. Je prvi proizvod te vrste v Evropi.
- **L'unico** - je edinstven proizvod na svetu, ne vsebuje teoglikolne kisline in ne amonijaka. Tudi če z njo delamo trajno na stari trajni, ne poškodujemo las.
- **Linco Py** - je preparat, ki zanesljivo odpravi prhljaj.
- **Ricinal** - za nego in preprečevanje mastnih las.
- **Bios 2** - proti izpadanju las in plešavosti (uspeh 90%).

Predstavili smo vam le nekaj prednosti, zaradi katerih se vam bo obisk v

frizerskem salonu "Angelika" zares obrestoval. Obiščite jih lahko vsak dan, razen ponedeljka od 8.00 do 19.00 ure v salonu Lušin Angela v Sodražici. Trikrat tedensko: v torek, četrtek in soboto jih lahko obiščete v frizerskem salonu Lušin Angela v Novi vasi št. 9.

Po zdravje še vedno v Glažuto

Gozdarski dom, ki sta ga že pred časom vzela v najem Nešo in Mari, se poleg otroškega in športnega turizma vse bolj uveljavlja kot center alternativne medicine. V Glažuto se je po enomesečni odsotnosti v prvi polovici avgusta znova vrnil radiesteziist, kiropraktik in bioenergetik Enver Jusič. O njegovih uspehih smo v NOVIH NOVICAH že pisali, v zadnjem obdobju pa je dosegel večje uspehe pri zdravljenju pacientk, ki doslej niso mogle zanositi. V kratkem bodo po zaslugi njegovih terapij postale srečne mamice vsaj 4 mlade ženske, ki so ga obiskale v Glažuti. V septembru pa bo dosedanje

ponudbo Glažute še dopolnil obisk priznanih bioterapevtov iz Sovjetske zveze, ki obvladujejo večšine akupunkturo ter "živega rentgena". Stranke se lahko naročijo po telefonu 864-064, na

vrsto pa bodo prišle še istega dne, če se v Glažuti oglasijo v petek, soboto ali nedeljo. Cena posamezne terapije je 500,00 din, težje bolnike pa bioenergetik zdravi brezplačno.

TRGOVINA IN AVTOSERVIS

transakta

Humec 41, 61331 Dolenja vas,
tel.: 864 - 166

Avtodeli

- * Golf (stari in novi), Zastava 101, Yugo

Avtooprema

- * za vse vrste vozil

Zastopstvo

- * VALVOLINE olje (predpisano za Opel in Hyundai)
- * gume Sava v vseh dimenzijah (EXACT)
- * svetlobna oprema SATURNUS

NOVO!

Pripravimo vam vozilo za tehnični pregled in vam ga dostavimo s potrjeno dokumentacijo!

Vrvarska 3, Ribnica

- * Oskrbovanje gostincev in trgovcev z živili in neživili ter vsemi vrstami pijač, hitra dostava, zanesljiva poslovnost ...
- * Cenjene kupce vabimo na obisk naših maloprodajnih trgovin "BREG", na Bregu pri Ribnici in pri "JORASU" v Ribnici. Trgovini sta odprti vsak dan non-stop od 7.00 do 19.00 ure, v soboto pa od 7.00 do 14.00 ure. Kupcem nudimo dostopne cene za vse blago, najnižje cene pijač, ne glede na količino nabavljenega blaga. Presenečenje za nakup nad 1.000 din.
- * Betonski strešnik tip KLASIK, proizvajalca BRAMAC, Novo mesto - v rdeči, črni in rjavi barvi.
- * cement, hidrirano apno, opečni modelarni blok

NOVO!

ŠPECERIJA ZIMZELEN NA TRGU V. VLAHOVIČA

Pokličete lahko na tel. št. 861-980, 861-981
trgovina Breg 861-379
trgovina PRI JORASU 861-530
skladišče pijač 861-371
skladišče živil in neživil 860-150

LES

d.o.o.

Luisa Adamiča 10,
Ribnica

Tel.: 862 - 067

- * bogata izbira domačih in uvoženih KERAMIČNIH PLOŠČIC
- * kvalitetno stavbno pohištvo (okna, vrata) proizvajalci: INLES, KLI LOGATEC, LESNA BLED
- * ponudba drugega gradbenega materiala po naročilu
- * odkupujemo žagan les in trame

KRATKI DOBAVNI ROKI-
NAJUGODNEJŠE CENE

INOR
d.o.o.

tel.-telefax:
(061) 861-493
d.o.o. Jurjevica 51a
61310 Ribnica
Slovenija

Agencija Ljubljana, Gerbičeva 51

- * žlebovi (kleparski gradbeni elementi)
- * trgovina z barvnimi kovinami: baker, aluminij, medenina, nerjaveči materiali
- * pločevina, profili, vijaki ...
- * z računalniško vodeno koordinatno mizo graviramo, rezamo, vrtamo ter izrezujemo zahtevnejše nepravilne oblike iz različnih materialov

Avtoservis HENIGMAN

Obrtniška 2, Dolenja vas
tel.: 864 - 118

Servisiranje v garancijskem roku za

RENAULT vozila

in servisiranje
za ostala vozila

HYUNDAI

- * kleparska popravila
- * kemično čiščenje sedežnih prevlek in oblog
- * avtozaščita
- * avtovleka
- * prodaja rezervnih delov in dodatne opreme za vozila RENAULT in HYUNDAI
- * prodaja vozil RENAULT

nama

3x3

Nakup v Nami nagraduje
vsak teden

&

Vsako sredo in četrtek vam ob nakupu na označenem mestu podarimo kartico 3x3, s katero sodelujete vsako soboto v žrebanju na TV.

1. nagrada: darilni bon v vrednosti 20.000,00
2. nagrada: darilni bon v vrednosti 10.000,00
3. nagrada: darilni bon v vrednosti 5.000,00

nama, veleblagovnica Kočevje
Tel.: 061/158-300 int.270

NM

II 470 453 1991

920162322,9

COBISS

Kočevje, Ljubljanska
tel.: 851 - 136, telefax

NOVO V PONUDBI!

Cenjene kupce obveščamo, da bomo v kratkem odprli sedaj povsem prenovljeno in posodobljeno trgovino "TEHNIKA" na TZO 1 (pri cerkvi). V tej vam bomo poslej nudili veliko širši izbor proizvodov bele tehnike, akustike, elektr. materiala in drugega tehničnega blaga. O natančnem dnevu odprtja te trgovine boste pravočasno obveščeni tako preko vala "202", kot studia "D".

NE PREZRITE!

Nudimo vam nove ugodne možnosti nakupa blaga na potrošniška posojila in to brez pologa (za nakup nad skupno vrednostjo 1.000,00 din), pri čemer je:

- za rok vračanja 3 mes. obrestna mera 12%
- za rok vračanja 4 mes. obrestna mera 13%
- za rok vračanja 5 mes. obrestna mera 15%
- za rok vračanja 6 mes. obrestna mera 18%

Pri tovrstnem nakupu tekstilnega blaga, obutve, talnih oblog in galanterijskega blaga si sami izberite željeni rok vračanja kredita! Za nakup koles znaša rok vračila 3 mesece, obrestna mera je 12%, za nakup bele tehnike pa 5 mesecev, obrestna mera je 15%, za nakup pohištva je obvezen 20%-ni polog, rok vračanja znaša 6 mesecev, obrestna mera je 18%.

NAJNOVEJŠE PRI MERCATORJU!

Odslej vam tudi v Kočevju nudimo možnost varčevanja in brezgotovinskega nakupa blaga na "KARTICE MERCATOR". Za podrobnejše informacije v zvezi s tem se čimprej oglasite v trgovini "Tehnika" (pri cerkvi). Obrestna mera za vložena sredstva pri MERCATORJU sedaj znaša letno 166%, obračunava pa se četrletno po komfornem obračunu.

NUDI:

- * nad 700 original filmov vseh žanrov
- * v izposajo video player
- * ugoden nakup rabljenih video kaset

PREDSTAVLJA:

- * KICKBOXER 2
- * PRVA POMOČ
- * GORJAN 2
- * CYRANO DE BERGERAC
- * NEJBOLJŠI MED NAJBOLJŠIMI
- * DRAGA AMERIKA

- * MOŽ "PUMA"
- * REKA VELIKEGA ALIGATORJA
- * ZMAGA
- * STROGO ZAUPNO 2

ZANIMIVO:

PRIKAZ "SLOVENIJA NA BARIKADAH" -
na video kaseti!

ŽELIMO VAM OBILICO ZANIMIVIH UR
OB GLEDANJU ORIGINAL FILMOV"

"RIBA"

- * prodaja gradbenega materiala
- * pridobivanje gramoza vseh granulacij z dostavo
- * stanovanjska zadruga (triodstotna provizija, vpisnina 50,00 din)

NOVO!

brezplačna dostava na dom z razkladanjem
paletiranih izdelkov

VSE NA ENEM MESTU, HITRO IN OB VSAKEM
ČASU!